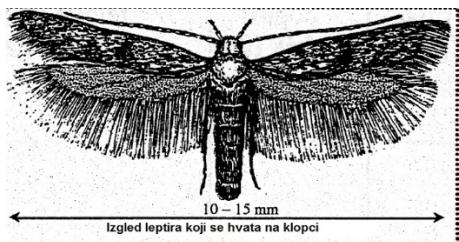

Krompirov moljac - *Phthorimaea operculella*

Opis: Raspon krila je 10 do 15mm. Krila su izdužena, sa dugim dlakama na donjem rubu krila. Prednja krila su mrko siva ili siva, sa malim tamno sivim mrljama. Zadnja krila su svetlo siva. Antene su tanke, duge otprilike koliko i telo.

Štete pravi larva na krompiru i duvanu, ali se može razvijati i na patlidžanu, paradajzu, paprici, kerećem grožđu, tatuli. Na početku vegetacije gusenice se razvijaju u listovima, praveći mine, a kasnije se ubušuju i u lisne drške i krtole.

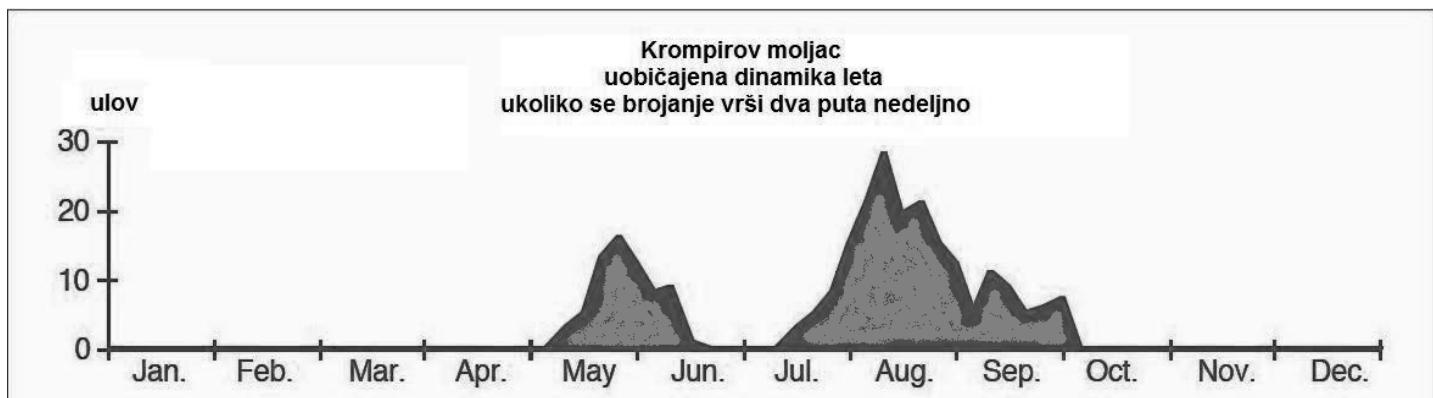
Na krtoli se najpre vide crvene tačke na mestu gde se gusenica ubušila, a kasnije na krtoli se uočava izmet larvi. Hodnici u krtoli omogućavaju pojavu truleži. U skladištu bez hlađenja, moljac nastavlja razvoj, pa krompir biva u potpunosti uništen u periodu od mesec dva dana.

Klopku treba postaviti u krompirište u visini gornjeg dela biljaka, na visinu od najviše 1m. Uobičajena pojava leptira u Srednjoj i Južnoj Evropi je kraj aprila.

Selektivnost Csalomon® klopke (prema iskustvima iz Bugarske i Mađarske): je odlična i u poljima krompira hvata samo krompirovog moljca. U blizini voćnjaka i šuma, povremeno se miner belih mina (*L. corylifoliella*) hvata, ali su oni manji, sa drugaćijim šarama na krilima, pa se ne mogu zamenuti.

Dužina trajanja Csalomon® klopke zavisi od uslova tokom godine. U zavisnosti od temperature jedan feromon traje 4 do 6 nedelja. Posle tog perioda se predlaže postavljanje novog feromona da bi se nastavila efikasna detekcija i praćenje. Promenu lepljive ploče treba vršiti svakih 7 do 10 dana. U slučaju brojnog ulova, lepljivu ploču treba menjati i češće.

Klopka se koristiti za otkrivanje i praćenje brojnosti pojave leptira. Na osnovu ulova se može predvideti najbolje vreme za suzbijanje, a ono je obično potrebno samo ako se hvata više od 15 do 20 leptira dnevno. Najefikasnije je suzbijati leptire moljca, pre polaganja jaja kontaktnim sredstvima, piretroidima. Nakon polaganja jaja, gusenice je teško suzbiti, jer se nalaze u biljnom tkivu i na taj način je sprečen kontakt sa insekticidima.

Csalomon® je registrovana robna marka Plant Protection Institute, Hungarian Academy of Science. Proizvođač MTA Agrártudományi Kutatóközpont Növényvédelmi Intézet (Plant Prot. Inst. CAR) Budapest, Herman Ottó ut 15, H-1022, Hungary; internet adresa: <http://www.csalontraps.com/>

Prodaja: Agroprotekt doo, Nikole Pašića 9, 25000 Sombor, telefon 063 326 772

Stanje štetnih organizama u poljoprivredi www.agroupozorenje.rs
podelite na sajtu podatke iz Vašeg polja sa ostalima

Više podataka o upotrebi feromonskih klopki pročitajte na <http://agroprotekt.leptiri.co.rs/klopke.htm>

Feromone koji će se kasnije koristiti čuvati na temperaturi od -5 do -10°C (u zamrzivaču)

Krompirov moljac se proširio na veliki deo Srbije i Vojvodine. Prema raspoloživim podacima na najvećem broju mesta je brojnost leptira još uvek niska na feromonskim klopkama. Suzbijanje u polju obično je potrebno vršiti ukoliko se krompir drži u polju i nakon završetka vegetacije. **Da bi se izbegle ili smanjile štete od moljca u polju, potrebno je na usevu krompира nakon dostizanja fiziološke zrelosti uraditi desikaciju i izvaditi ga što pre.** Ipak kada se krompir unese u skladište problem nije rešen. Svi oni koji ne mogu da uskladišten krompir čuvaju na temperaturama ispod 7 stepeni po celzijusu je potrebno da brojnost leptira prate i u skladištu.

U skladištu moljac prvenstveno napada krtole na površini, pa ukoliko su krompiri skladišteni u gajbice napadnut će biti krompir u prva tri četiri gornja i bočna reda gajbica. Ukoliko je krompir skladišten u rinfuzi napadnut će biti krompir do 50 cm dubine, a ako je skladišten u box palete, onda će krompir biti napadnut sa svih strana do 50 cm. Znajući ovo, u skladištima se može organizovati slaganje krompira tako da se u gornje slojeve stave mehanički oštećene a zdrave ili sitne krtole koje će biti žrtvovane tako da kada se ucrvaju ih treba izneti iz skladišta i zakopati, prekruti slojem zemlje debljim od 30 cm.

Najbolje je u skladište staviti feromonske klopke. Na svakih 200 metara kubnih krompira dovoljno je staviti jedan feromon u skladište, a brojnost leptira treba pratiti dva puta nedeljno. Čim se ulove prvi leptiri preporučuje se stavljanje još najmanje jednog feromona na 200 metara kubnih krompira kako bi se obavilo masovno izlovljavanje leptira. Feromonske klopke su visoko efikasne i pomoću njih se mogu izlovititi svi mužjaci, tako da ženke neće moći da polažu oplođena jaja i naprave sledeći ciklus gusenica u skladištu. Veoma je važno da se prozori i vrata na skladištu zaštite komarnicima kako ne bi doletali novi moljci ili već oplođene ženke krompirovog moljaca u skladište. Metoda masovnog izlovljavanja nikada ne pruža potpunu zaštitu ali može da smanji brojnost štetočina u prihvatljive granice. Najefikasnija mera u skladištu je smanjivanje temperature čuvanja krompира.

